

506

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 29 lipca 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej o urządzeniach publicznych i prywatnych do zaopatrywania ludności w wodę i usuwania nieczystości oraz o specjalnych urządzeniach przeciwpożarowych.

Na podstawie art. 5 pkt 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zaopatrywaniu ludności w wodę z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 310), art. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o usuwaniu nieczystości i wód opadowych z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 311) w brzmieniu ustawy z dnia 31 marca 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 210) oraz art. 3 ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 365), zarządzam co następuje:

Przepis wstępny.

§ 1. Za urządzenia do zaopatrywania ludności w wodę uważa się urządzenia dostarczające wodę do picia, dla potrzeb gospodarstwa domowego i dla celów przeciwpożarowych. Za urządzenia usuwania nieczystości uważa się urządzenia kanalizacyjne.

Wodociągi publiczne.

§ 2. 1. Poszczególnych części wodociągów, jak stacje pomp, zbiorniki itp. nie należy skupiać, jeżeli warunki miejscowe nie wymagają takiego skupienia.

2. Urządzenia te powinny znajdować się możliwie jak najdalej od obiektów, które same przez się mogą być celem ataków lotniczych, oraz powinny być zamaskowane.

§ 3. 1. Pobieranie wody powinno się odbywać z dwóch niezależnych ujęć (budynki, urządzenia rurociągowo i maszynowe, służące do poboru wody i pompowania jej do sieci gminnej), tak rozmieszczonych i obliczonych, by każde z nich mogło zaopatrywać całość osiedla chociażby przy zmniejszonym ciśnieniu i zmniejszonej wydajności. Odstępstwa od wymagań tego przepisu są dopuszczalne w wypadkach usprawiedliwionych warunkami miejscowymi.

2. Wymienione w ustępie poprzednim zmniejszone ciśnienie przy normalnym użytkowaniu powinno wynosić co najmniej 0.7 atmosfery nad poziomem terenu, a minimalna wydajność, liczona na mieszkańca i dobę — przynajmniej 15 l dla osiedli skanalizowanych i 10 l dla osiedli nieskanalizowanych.

3. W przypadku, gdy osiedle ma być zaopatrywane z jednego tylko ujęcia, doprowadzenie wody do osiedla powinno się odbywać dwoma przewodami, położonymi względem

siebie w odległości co najmniej 50 m, a urządzenia ujęcia powinny być odpowiednio zabezpieczone przed skutkami działania bomb burzących.

§ 4. Wodociąg powinien korzystać z wody gruntowej. Odstępstwa od tego przepisu są dopuszczalne w przypadkach zasługujących na uwzględnienie.

§ 5. Odległość pomiędzy niezależnymi od siebie ujęciami nie może być mniejsza niż 500 m. W wyjątkowych przypadkach odległość tę można zmniejszyć, zabezpieczając odpowiednio obiekty obu ujęć przed skutkami działania bomb burzących.

§ 6. Przy korzystaniu z wód gruntowych poszczególne studnie ujmujące wodę lub szeregi tych studzien powinny być połączone ze stacją pomp albo studnią zbiorczą przy pomocy co najmniej dwóch niezależnych od siebie przewodów.

§ 7. Zasilanie sieci wodociągowej dopuszczalne jest sposobem wieżowym lub naporowym (pompy albo hydrofony). W przypadku zastosowania wieży ciśnieniowej przewidzieć zapasowe urządzenie hydroforowe, oddalone co najmniej 500 m od wieży, zapewniające minimalne ciśnienie i wydajność, określone w § 3.

§ 8. 1. Jeżeli warunki miejscowe nie stoją na przeszkodzie, należy zamiast zbiornika dużego budować kilka mniejszych zbiorników.

2. Większe zbiorniki powinny być dzielone na niezależne komory.

§ 9. Stacje pomp powinny posiadać przynajmniej 2 niezależne od siebie źródła energii.

§ 10. Sąsiadujące z sobą niezależne urządzenia wodociągowe powinny być połączone w taki sposób, aby było możliwym wzajemne zasilanie się wodą. Odstępstwa od powyższego przepisu są dopuszczalne gdy względy techniczne lub gospodarcze stoją na przeszkodzie jego zastosowaniu.

§ 11. 1. Sieć zasilająca i rozdzielcza powinny być obiegowe.

2. W razie podziału miasta rzeką, kanałem, potokiem itp. na części, należy urządzić oddzielne zaopatrzenie w wodę każdej części

miasta lub połączyć sieci wodociągowe obu części dwoma lub kilku przewodami niezależnymi, oddalonymi od siebie co najmniej 500 m.

§ 12. 1. Rurociągi zasilające powinny być zabezpieczone przed unieruchomieniem na odcinku większym aniżeli 500 m, a rozdzielcze — 300 m przez odpowiednie rozmieszczenie zasuw, — na wypadek lokalnego zniszczenia.

2. Każde odgałęzienie przewodu od rurociągu zasilającego powinno być zaopatrzone w zasuwę.

§ 13. Na sieci wodociągowej powinny być założone hydranty przeciwpożarowe w miarę możliwości płytkie w odległościach nie przekraczających 150 m dla dzielnic o zabudowaniu luźnym i bliźniaczym oraz 100 m dla dzielnic o zabudowaniu zwartym. Hydranty powinny być łatwo dostępne. Położenie ich powinno być dokładnie oznaczone w terenie.

§ 14. Wodociąg powinien być tak urządzony, aby na wypadek pożaru mógł zwiększyć odpowiednio swą wydajność. Zwiększenie to powinno być liczone co najmniej na dwa równoczesne pożary, trwające co najmniej 2 godziny. Jednokierunkowa zdolność transportowa rurociągów zasilających do miejsca pożaru powinna wynosić co najmniej 10 l na sekundę, a rurociągów rozdzielczych — 5 l na sekundę — przy niezmnieszonej wydajności średniej letniej i przy ciśnieniu w sieci wynoszącym co najmniej 0.7 atmosfer.

Minimalna średnica rurociągu ulicznego powinna wynosić 100 mm.

§ 15. Stacje kolejowe, leżące w pobliżu urządzeń wodociągowych publicznych, mogą korzystać z tych wodociągów dla celów eksploatacyjnych i pożarowych w granicach możliwości technicznych wodociągu. Powyższe nie nakłada na właściciela wodociągu obowiązku ponoszenia jakichkolwiek dodatkowych kosztów.

§ 16. W wodociągach, posiadających oczyszczalnię wody, powinny być urządzone połączenia zapasowe, umożliwiające na wypadek unieruchomienia oczyszczalni podawanie do sieci ulicznej wody surowej, w razie potrzeby odpowiednio odkażonej.

Kanalizacja publiczna.

§ 17. Ważniejsze urządzenia kanalizacyjne, jak stacje przepompowywania ścieków itp. powinny być zaopatrzone w urządzenia zastępcze i rezerwowe źródła energii, gwarantujące ciągłość ruchu.

§ 18. Oczyszczalnie ścieków powinny być zaopatrzone w urządzenia, umożliwiające odprowadzenie ścieków z pominięciem oczyszczalni.

Rezerwa materiałowa publicznych zakładów wodociągowych i kanalizacyjnych.

§ 19. 1. Zakłady wodociągowe i kanalizacyjne powinny mieć stale na składzie potrzebną ilość materiałów, rur i kształtek wodociągowych i kanalizacyjnych oraz odpowiedniego sprzętu dla dokonania potrzebnych napraw i zamiany w razie uszkodzenia sieci lub urządzeń. Zapasy te należy rozmieścić i odpowiednio przechowywać w kilku punktach osiedla.

2. Wytwórnice energii powinny być zaopatrzone w stałą rezerwę paliwa i innych środków eksploatacyjnych w ilości co najmniej 3-miesięcznego zapotrzebowania.

Specjalne urządzenia przeciwpożarowe.

§ 20. We wszystkich osiedlach należy założyć specjalne urządzenia przeciwpożarowe stosownie do wymagań niżej określonych:

1) Należy urządzić szereg punktów poboru wody dla celów przeciwpożarowych niezależnie od istniejącego wodociągu, wykorzystując w tym celu wszelkie wody, znajdujące się na obszarze osiedla i przystosowując je do użytku przez: oczyszczanie, pogłębianie, spiętrzanie oraz przez ułatwienie bezpośredniego dojazdu i czerpania.

2) Dzielnice osiedla, pozbawione naturalnych punktów poboru wody lub nie posiadające dostatecznej ich ilości, powinny być zaopatrzone w wystarczającą liczbę punktów sztucznych, jak zbiorniki otwarte albo kryte, specjalne wodociągi, stacje pomp, studnie, zbiorniki płuczące przy kanalizacji rozdzielczej i tym podobne urządzenia o wydajności odpowiedniej dla celów przeciwpożarowych.

3) Odległości między punktami poboru wody nie mogą przekroczyć w dzielnicach o zabudowaniu zwartym — 500 m i w dzielnicach o zabudowaniu luźnym lub bliźniaczym — 700 m. Przy rozmieszczeniu tych punktów należy uwzględnić stopień zagrożenia pożarowego dzielnic albo poszczególnych punktów miasta.

4) Przy obliczaniu wydajności punktu poboru wody należy uwzględnić możliwość jednoczesnego gaszenia co najmniej dwóch pożarów. Wydatek wody spowodowany jednym pożarem należy przyjąć co najmniej:

dla dzielnic poniżej 50 mieszkańców na 1 ha — 40 m³ w ciągu 2 godzin,

dla dzielnic od 50 — 100 mieszkańców na 1 ha — 50 m³ w ciągu 2 godzin,

dla dzielnic od 100—200 mieszkańców na 1 ha — 70 m³ w ciągu 2 godzin,

dla dzielnic od 200—350 mieszkańców na 1 ha — 100 m³ w ciągu 2 godzin,

dla dzielnic powyżej 350 mieszkańców na 1 ha — 150 m³ w ciągu 2 godzin.

W razie potrzeby w zależności od ilości i rodzaju budynków, sposobu zabudowania, charakteru przemysłowego itp. czynników normy powyższe powinny być odpowiednio zwiększane.

5) Punkty poboru wody mogą być zaopatrywane albo bezpośrednio ze źródła wody albo za pośrednictwem zbiorników niezależnych od wodociągu i obsługujących jeden lub więcej punktów poboru wody. Jeden taki zbiornik może obsługiwać najwyżej 15 punktów poboru wody.

6) Zbiorniki otwarte można urządzać jako baseny ozdobne, wodotryski, baseny dla roślin wodnych, stawy parkowe, kąpieliska, pływalnie, rekonstrukcje zabytkowych fos itp.

7) Zbiorniki o większej liczbie punktów poboru wody niż dwa mogą być mniejsze, niż by to wynikało z pkt 4). W tym wypadku przy zmniejszaniu liczby punktów poboru wody powiększenie objętości zbiornika nie może przekraczać 2% na jeden punkt poboru wody dla zbiorników otwartych i 3% dla zbiorników krytych.

Zastępcza woda do picia i dla celów gospodarczych.

§ 21. Gminy, niezależnie od posiadania normalnych urządzeń do zaopatrywania ludności w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, na wypadek zniszczenia tych urządzeń, powinny zapewnić mieszkańcom wystarczającą ilość wody stosownie do norm, określonych w § 3 ust. 2, przez urządzenie studzien, zbiorników lub ujęć źródeł, rozmieszczonych możliwie równomiernie na zamieszkałym obszarze osiedla.

§ 22. Studnie, ujęcia źródeł lub zbiorniki normalnie mogą być wyłączone z użytkowania, jednak powinny być utrzymane w stanie zdatnym do użytku.

§ 23. W przypadkach, gdy ze względów na lokalne warunki wykonanie przez gminę urządzeń, określonych w § 21, w pełnym zakresie napotyka na trudności, mogą być wykorzystane studnie, zbiorniki i ujęcia źródeł znajdujące się na nieruchomościach prywatnych. Dostosowanie tych urządzeń stosownie do potrzeb gminy obciąża gminę.

§ 24. Tabor przeznaczony do polewania ulic powinien być dostosowany do dostarczania wody dla ludności.

Studnie publiczne i prywatne.

§ 25. 1. Zarząd gminy może zarządzić obudowanie i nakrycie, z możliwością zamykania,

studzien i wszelkich innych urządzeń, przeznaczonych do zaopatrywania ludności w wodę do picia i do potrzeb gospodarczych. Jeżeli chodzi o studnie i urządzenia, przeznaczone do użytku publicznego, uprawnienia wyżej określone przysługują bezpośrednio władzy nadzorczej.

2. Publiczne studnie i urządzenia do zaopatrywania ludności w wodę, w których woda jest niezdatna do picia, powinny być zaopatrzone w tablice z wyraźnym napisem, głoszącym, że woda jest niezdatna do picia.

Przepisy końcowe.

§ 26. Minister Spraw Wewnętrznych w Warszawie, w innych zaś miejscowościach wojewoda, może zezwolić na częściowe odstąpienie od przepisów §§ 20, 21, 22 i 23 niniejszego rozporządzenia w osiedlach, w których urządzenia wodociągowe dają gwarancję ciągłości ruchu i należytego zwiększania wydajności na cele przeciwpożarowe.

§ 27. Osiedla, posiadające urządzenia wodociągowo-kanalizacyjne, powinny przedstawić właściwym władzom do zatwierdzenia projekty dostosowania istniejących urządzeń do wymagań niniejszego rozporządzenia razem z programem realizacji w terminie nie przekraczającym jednego roku od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 28. Projekty zaopatrzenia osiedla w specjalne urządzenia przeciwpożarowe oraz urządzenia dostarczające zastępczą wodę do picia i dla celów gospodarstwa domowego powinny być przedstawione właściwym władzom do zatwierdzenia razem z programem realizacji w terminie nie przekraczającym jednego roku od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 29. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje: §§ 21 — 25 na całym obszarze Państwa, z wyjątkiem województwa śląskiego, pozostałe zaś przepisy — w tych osiedlach, w których mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 1938 r. o przygotowaniu w czasie pokoju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w dziedzinach regulacji i zabudowania osiedli oraz budownictwa publicznego i prywatnego (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 278).

Minister Spraw Wewnętrznych:

Sławoj Składkowski